

Online Seminar Beleggen

Opkomende markten: do's en don'ts

Simon Wiersma

Investment Manager ING Investment
Office

Bart-Jan Blom van Assendelft

Marketing Manager ING Beleggen

Amsterdam, 12 november 2013

Agenda

- 1. Wat zijn opkomende markten?**
- 2. Opkomende markten in perspectief**
- 3. Verschillen binnen opkomende markten**
- 4. Wat kan ik als belegger met opkomende markten?**
- 5. Visie ING Investment Office en tips**

Poll 1

Belegt u in opkomende markten?

Ja

Nee

1. Wat zijn opkomende markten?

Een opkomende markt is een land met een laag tot gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking, gemeten door de Wereldbank (< USD 12.195). Een opkomende markt wordt over het algemeen gezien als een land dat een proces doormaakt van snelle groei van zakelijke of sociale activiteiten en industrialisatie. De termen “ontwikkelande markten en economieën” zijn inwisselbaar met “opkomende markten”.

Poll 2

Welk land is door MSCI recent toegevoegd aan de categorie opkomende markten?

A

Zuid - Korea

B

Griekenland

C

Taiwan

En dan zijn er ook nog.....

BRIC(S) : Brazilië, Rusland, India, China, (Zuid-Afrika)

BRICET: BRIC + Oost-Europa + Turkije

BRICK : BRIC + Zuid-Korea

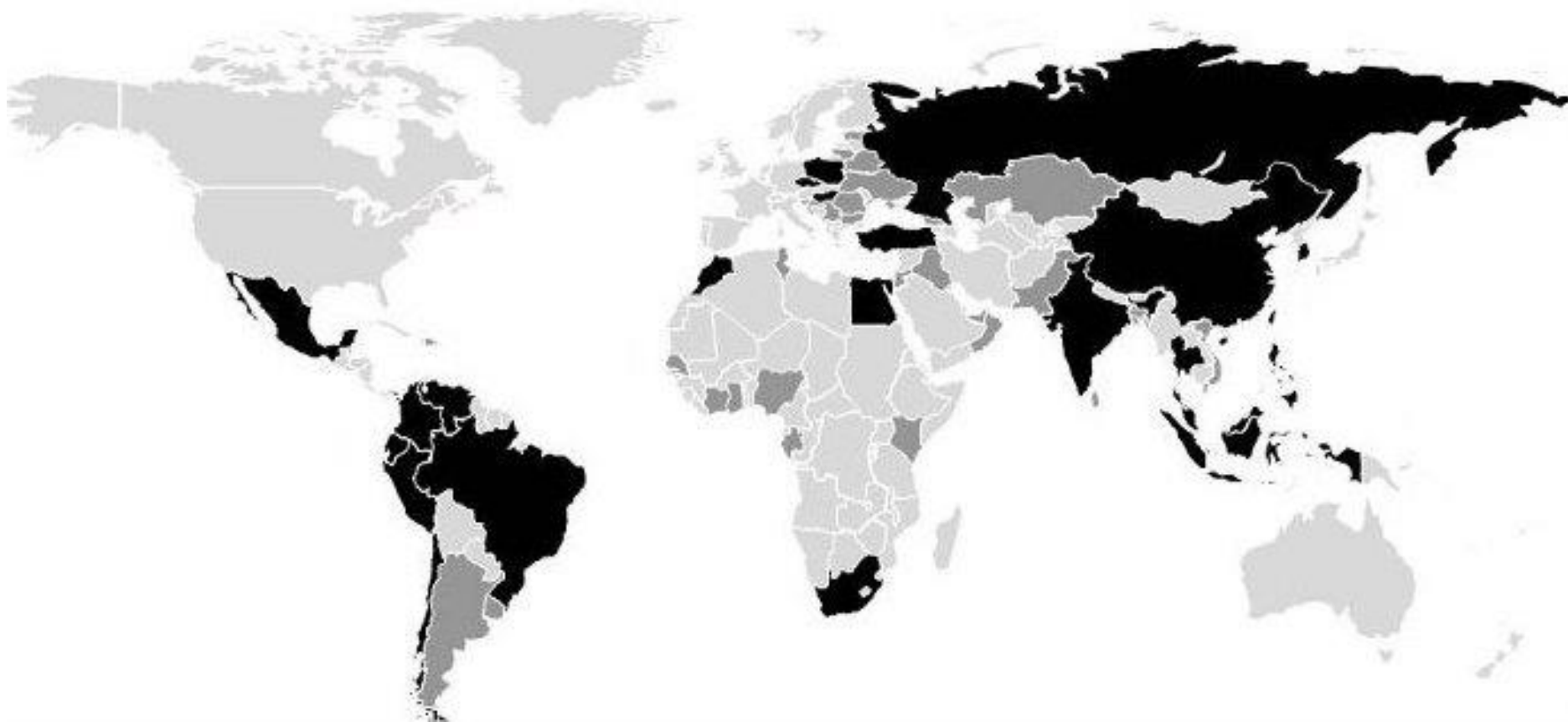
Next 11 : Bangladesh, Egypte, Indonesië, Iran, Mexico, Nigeria, Pakistan, Filippijnen, Zuid-Korea, Turkije en Vietnam

Frontier Markets : subgroep van Emerging Markets, o.a. Argentinië en Vietnam

In beeld

■ Emerging Markets

■ Frontier Markets

Bron: HSBC

Poll 3

Hoeveel procent groeien opkomende markten in 2014?

A 3%

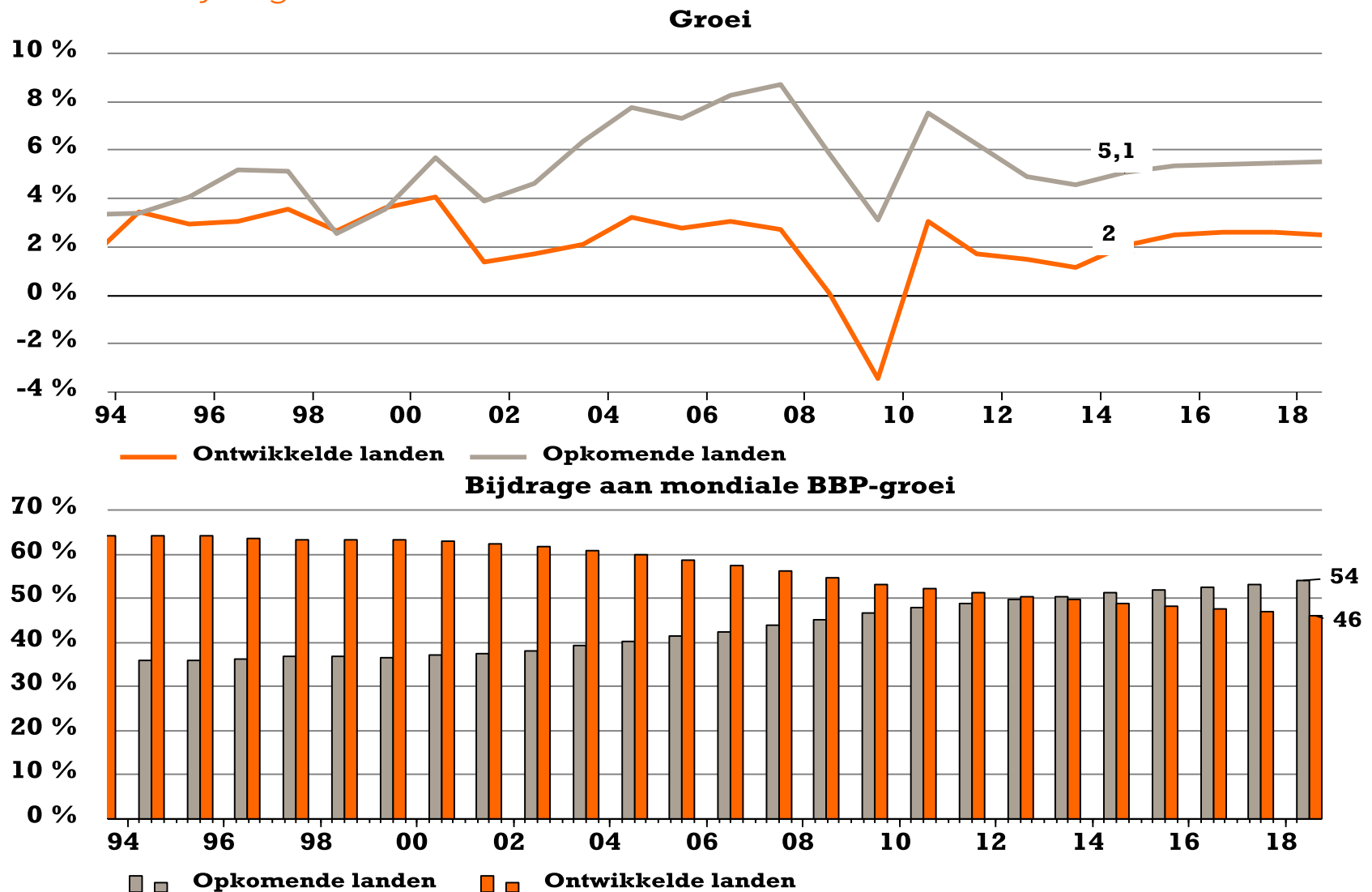
B 5%

C 7%

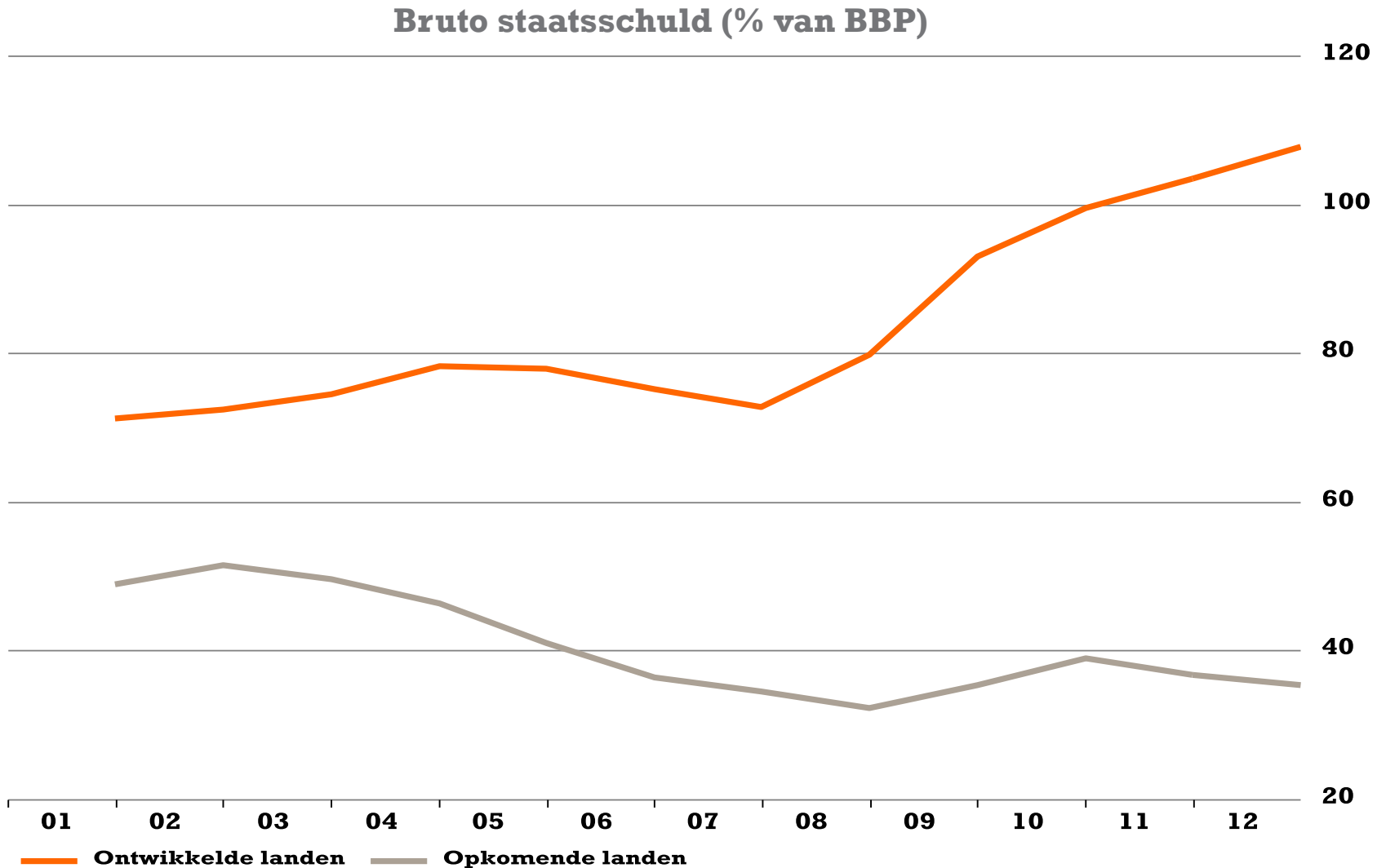
2. Opkomende markten in perspectief

Groei en bijdrage aan BBP

Bron: Thomson Reuters Datastream, verwachtingen IMF

Steeds groter, maar met minder schuld dan ontwikkelde landen

Bron: Thomson Reuters Datastream, IMF

Poll 4

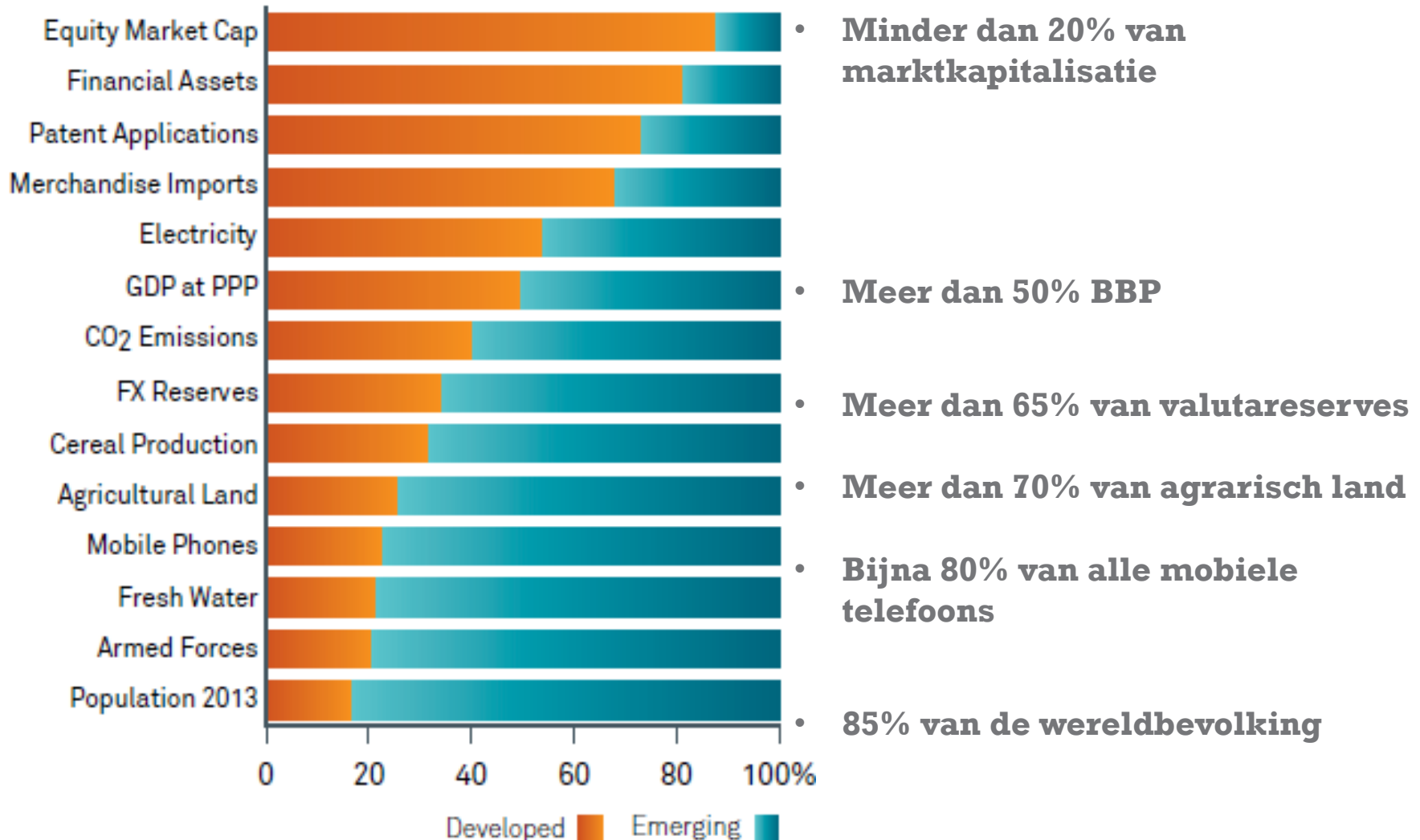
Hoeveel procent van de mobiele telefoons bevinden zich in opkomende markten?

A 32%

B 57%

C 80%

Hoe is de taart verdeeld?

Bron: IMF, Wereld Bank, McKinsey, MSCI, Blackrock

Hoe belangrijk is China?

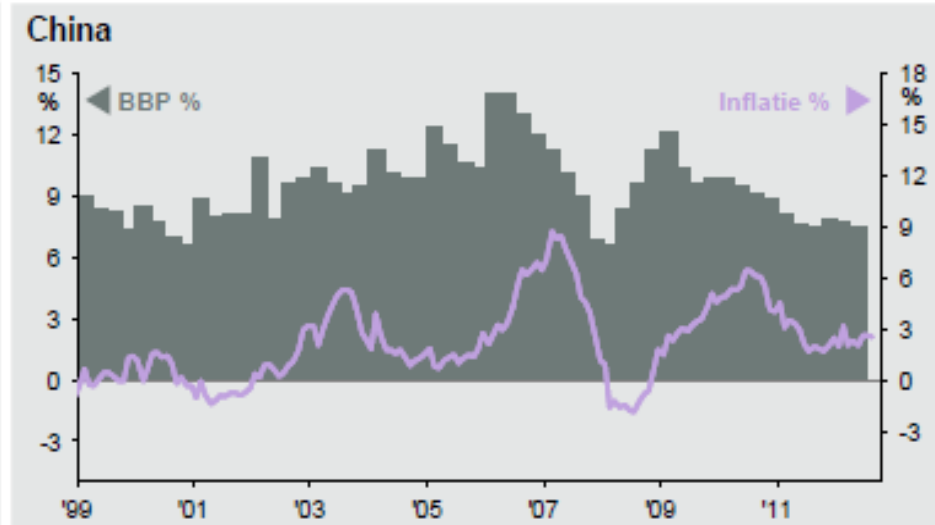
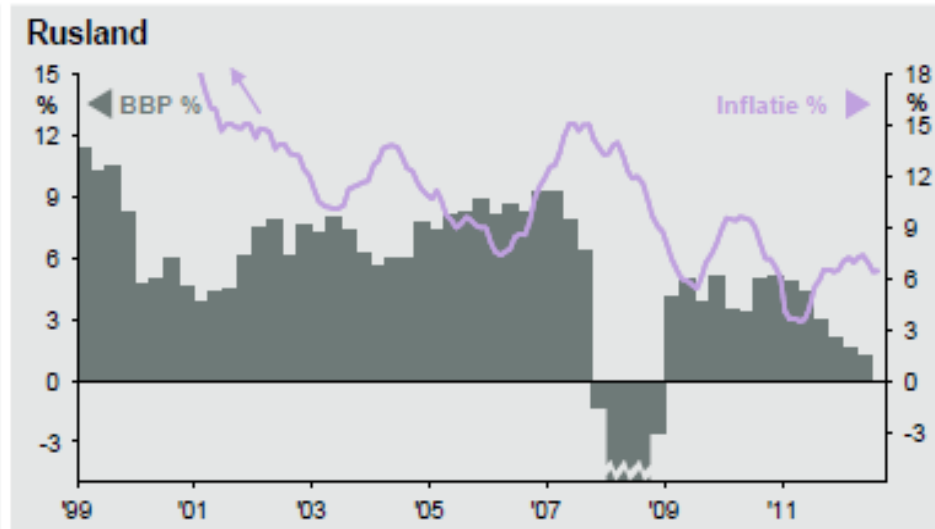
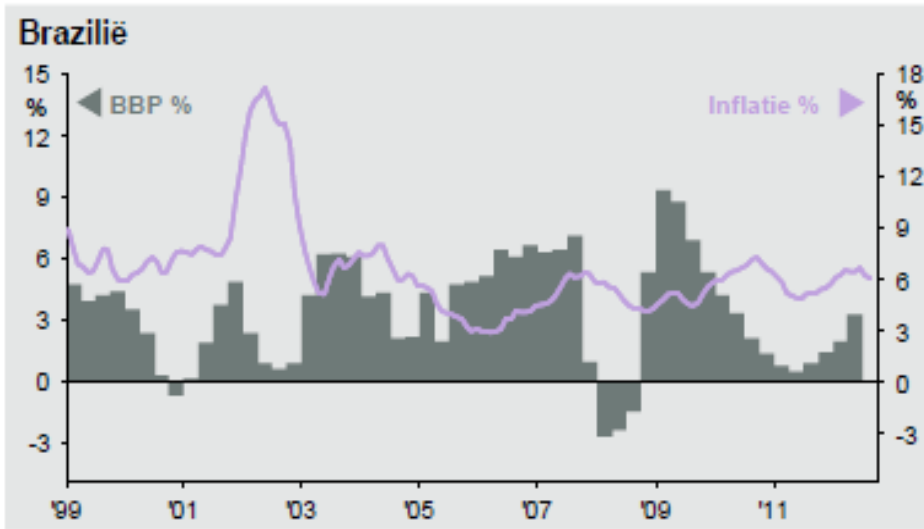
Back to the future

Aandeel in mondiale BBP, per land (1820-2030)

RANKING	1820	1870	1950	1990	2013	2030
1	 China 33%	 China 17.1%	 US 27.3%	 US 21.4%	 US 23.9%	 China 27.9%
2	 India 16.1%	 India 12%	 Russia 7.5%	 Japan 8.6%	 China 20.1%	 US 17.8%
3	 Russia 5.4%	 UK 9%	 UK 6.5%	 China 7.8%	 India 7.6%	 India 11.1%
4	 UK 5.2%	 US 8.9%	 Germany 5%	 Russia 7.3%	 Japan 6.9%	 Japan 4.2%
5	 France 5.1%	 Russia 7.5%	 China 4.6%	 Germany 4.7%	 Germany 5%	 Brazil 3.6%

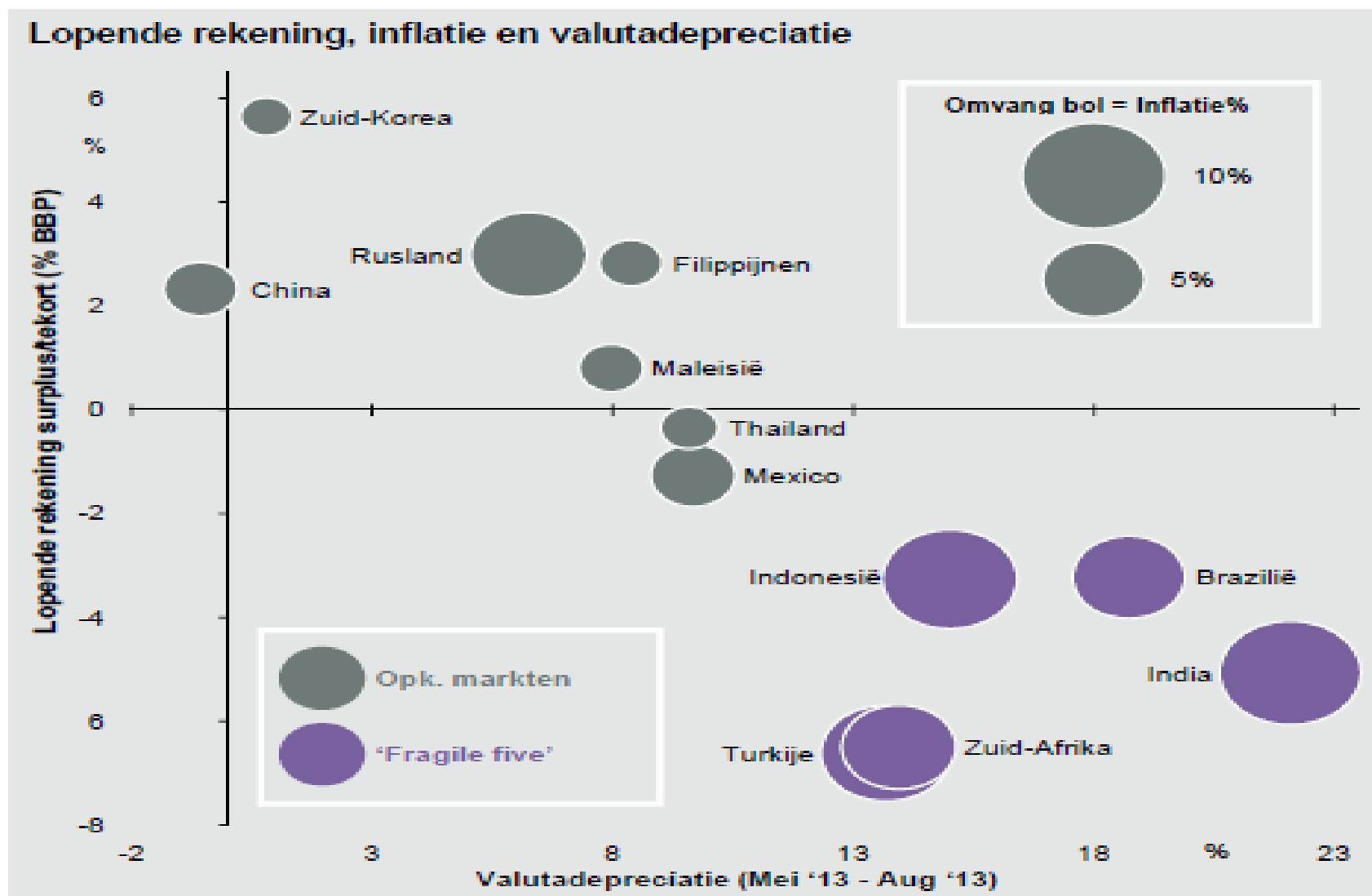
Bron: Universiteit van Groningen, OESO, Blackrock (BBP op koopkrachtpariteit)

3. Verschillen binnen opkomende markten

Bron: J.P. Morgan Asset Management

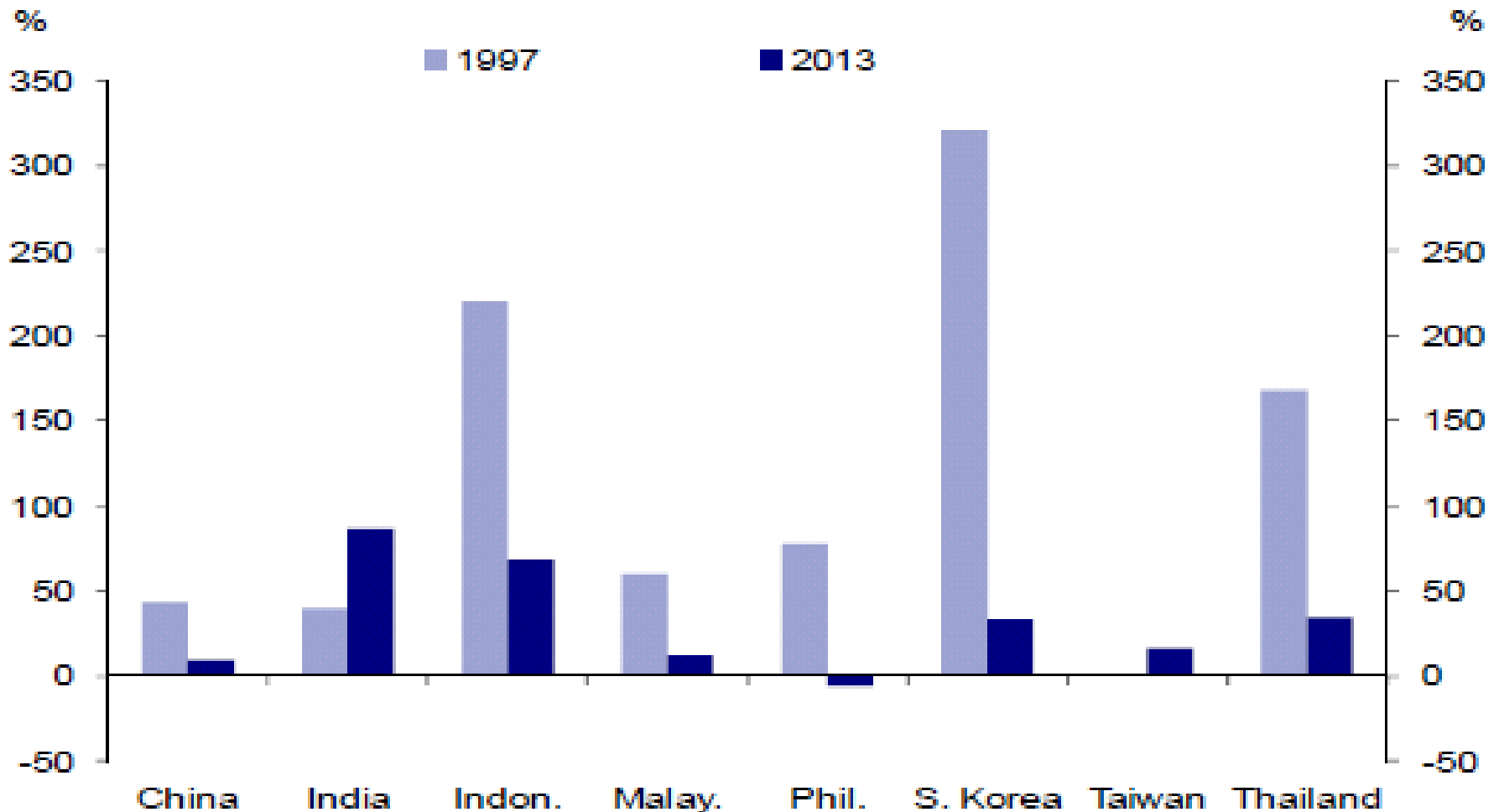
Opkomende markten en de 'fragile five'

Bron: J.P. Morgan Asset Management

Opkomende markten niet ten onder

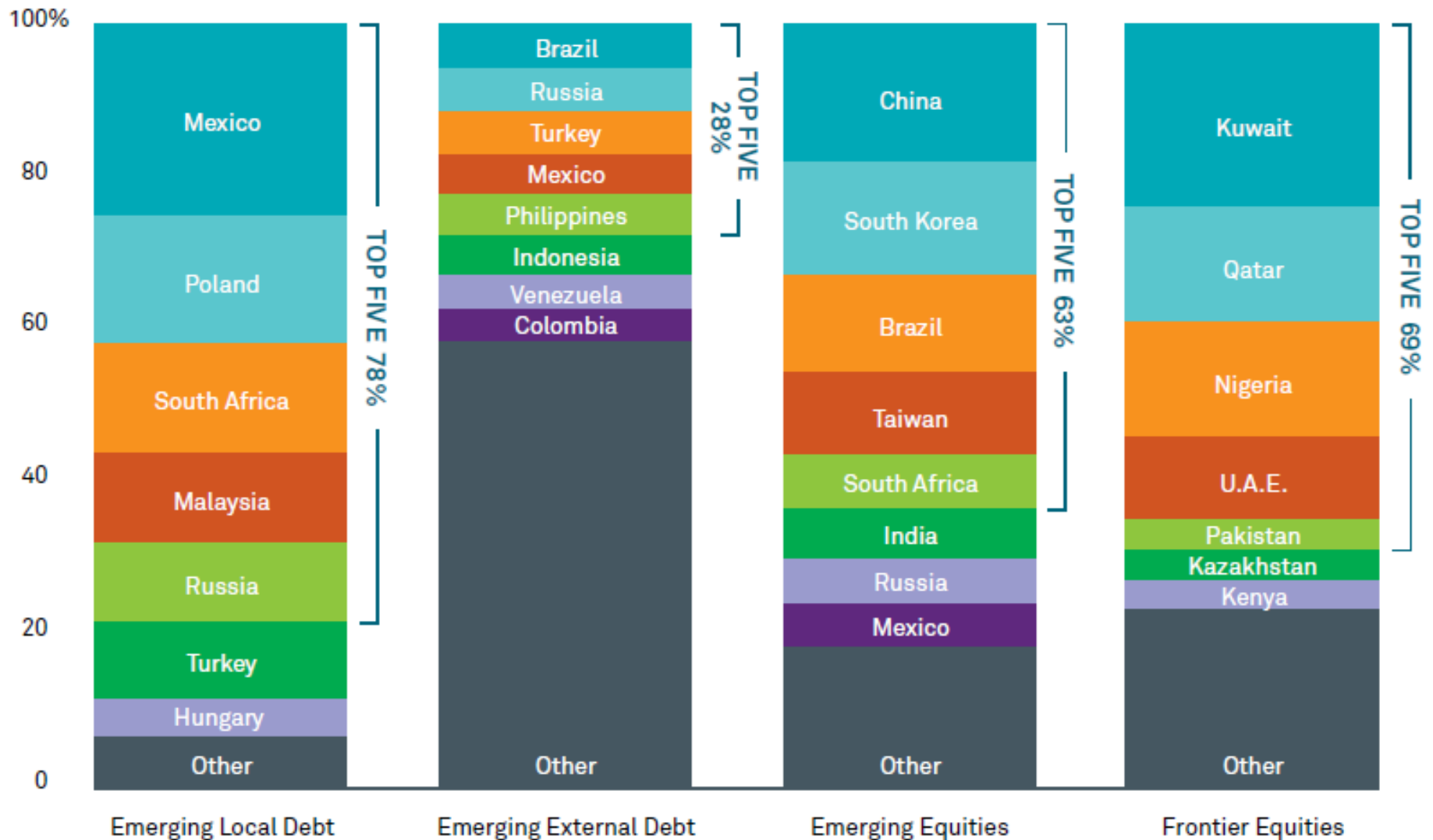
Azië toen en nu: externe financieringsbehoefte als percentage van de vreemdevaluta-reserves

Bron: Deutsche Bank

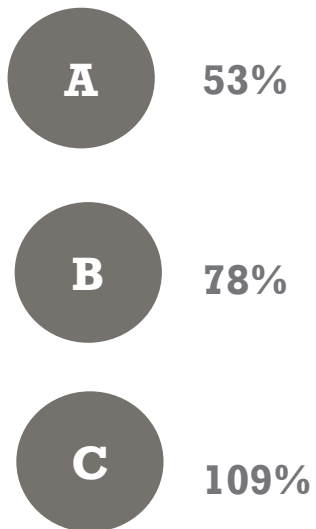
4. Wat kan ik als belegger met opkomende markten?

Bron: Blackrock, J.P. Morgan, MSCI

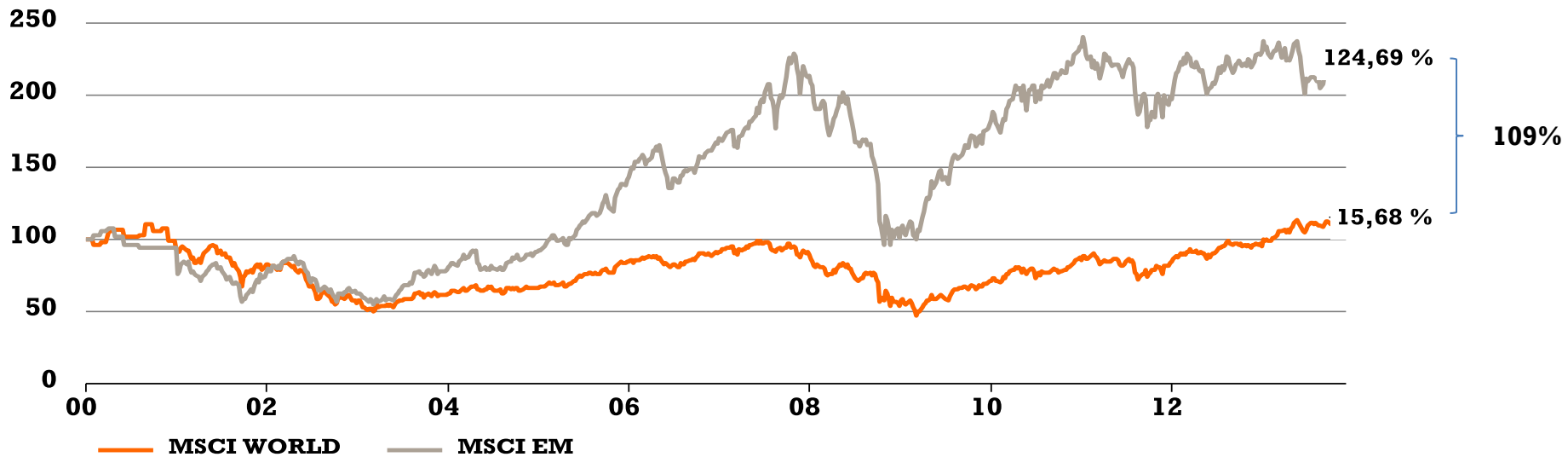
Poll 5

Hoeveel bedraagt de *outperformance* van aandelen uit opkomende markten t.o.v. ontwikkelde markten sinds 2000*?

*MSCI EM vs MSCI World, totaal rendement in euro, t/m oktober 2013

Aandelen: lange termijn goed, korte termijn valt tegen

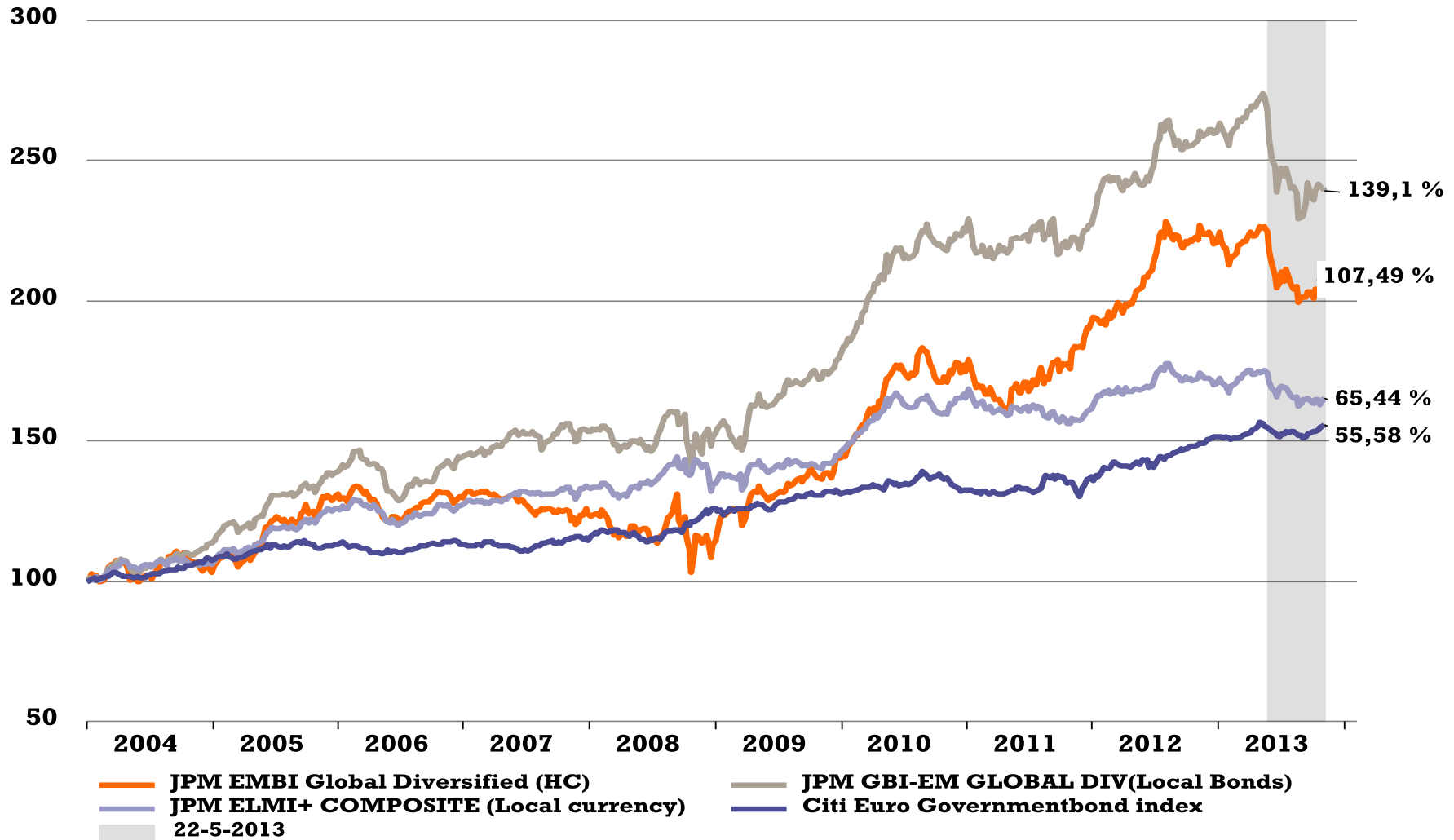

verschil vanaf 2011

Bron: Thomson Reuters Datastream

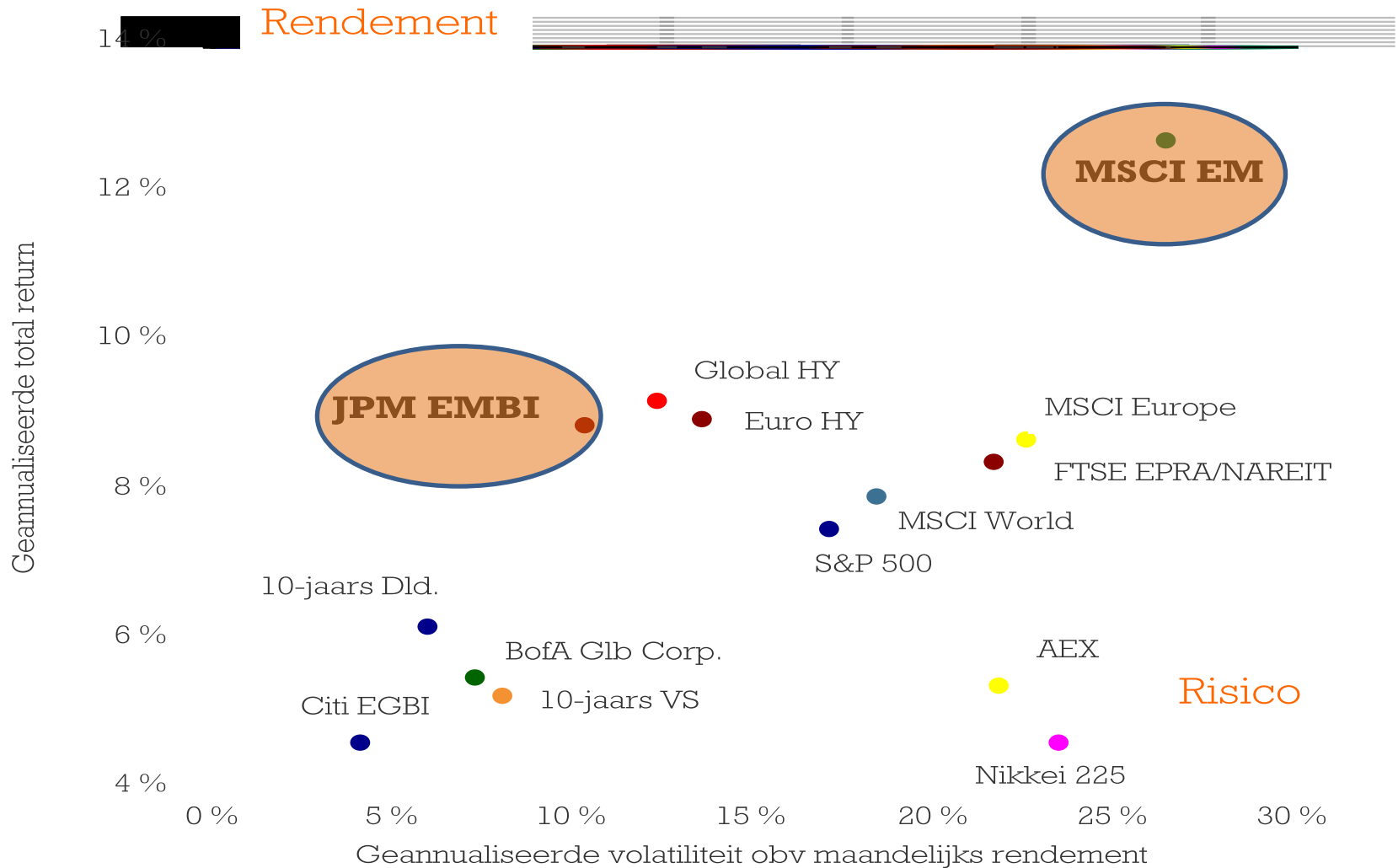
Obligaties: grote outperformance ondanks korte termijn terugval

Bron: Thomson Reuters Datastream

Rendement en risico

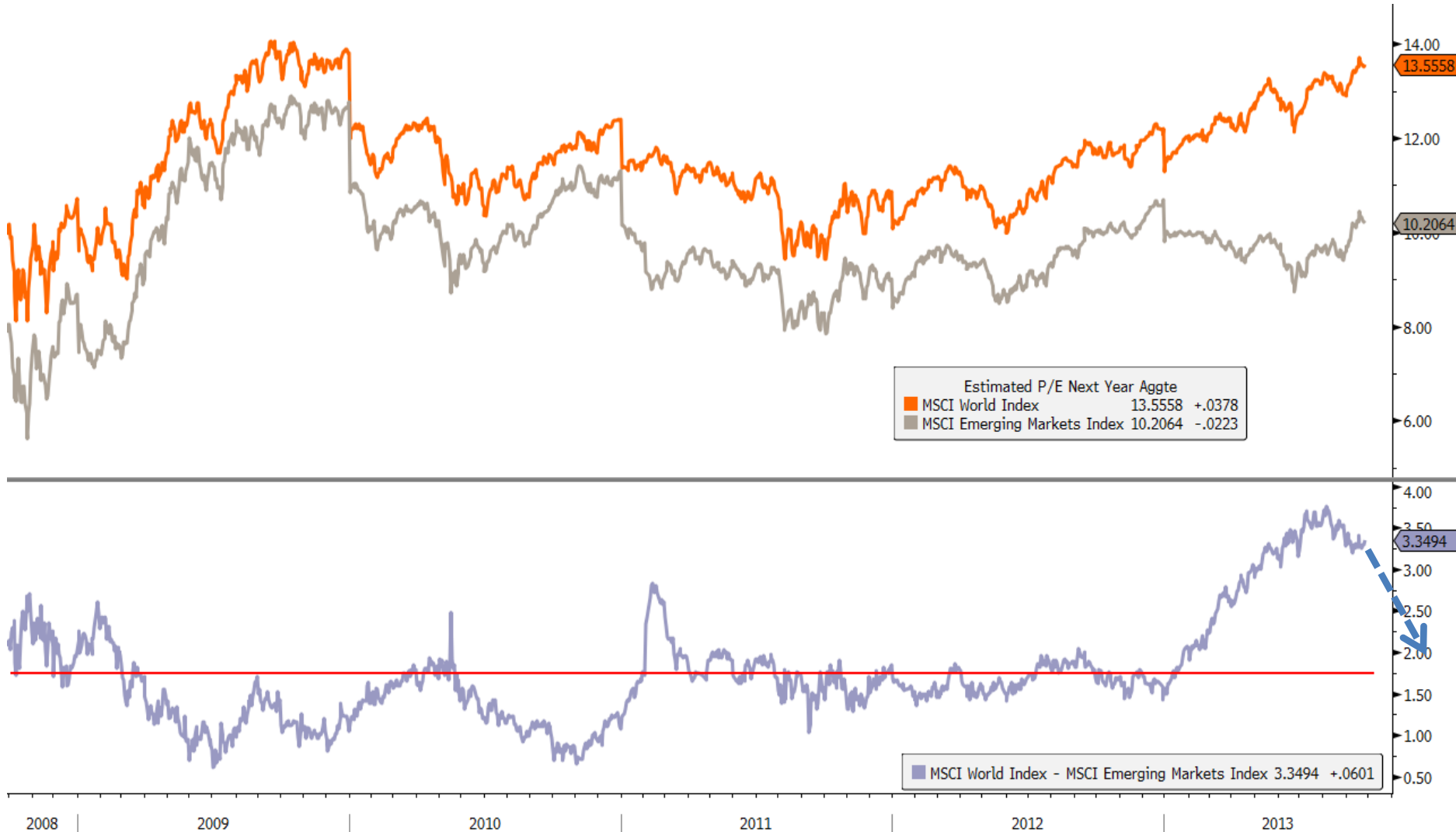
Performance en volatiliteit afgelopen 10 jaar

Bron: Thomson Reuters Datastream

5. Visie ING Investment Office en tips

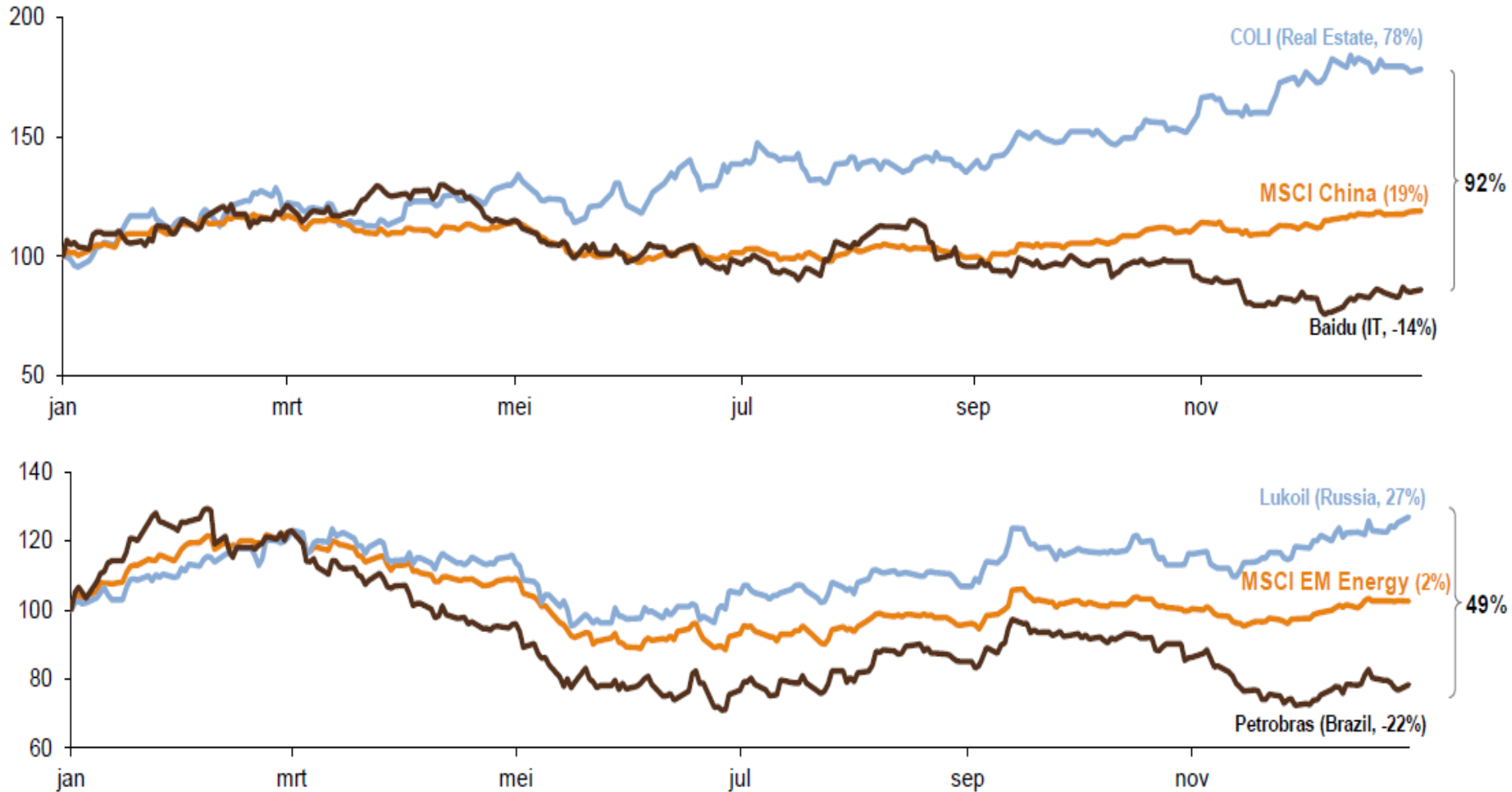
Verdere correctie in waardering waarschijnlijk

Bron: Bloomberg

Actief beleggen loont

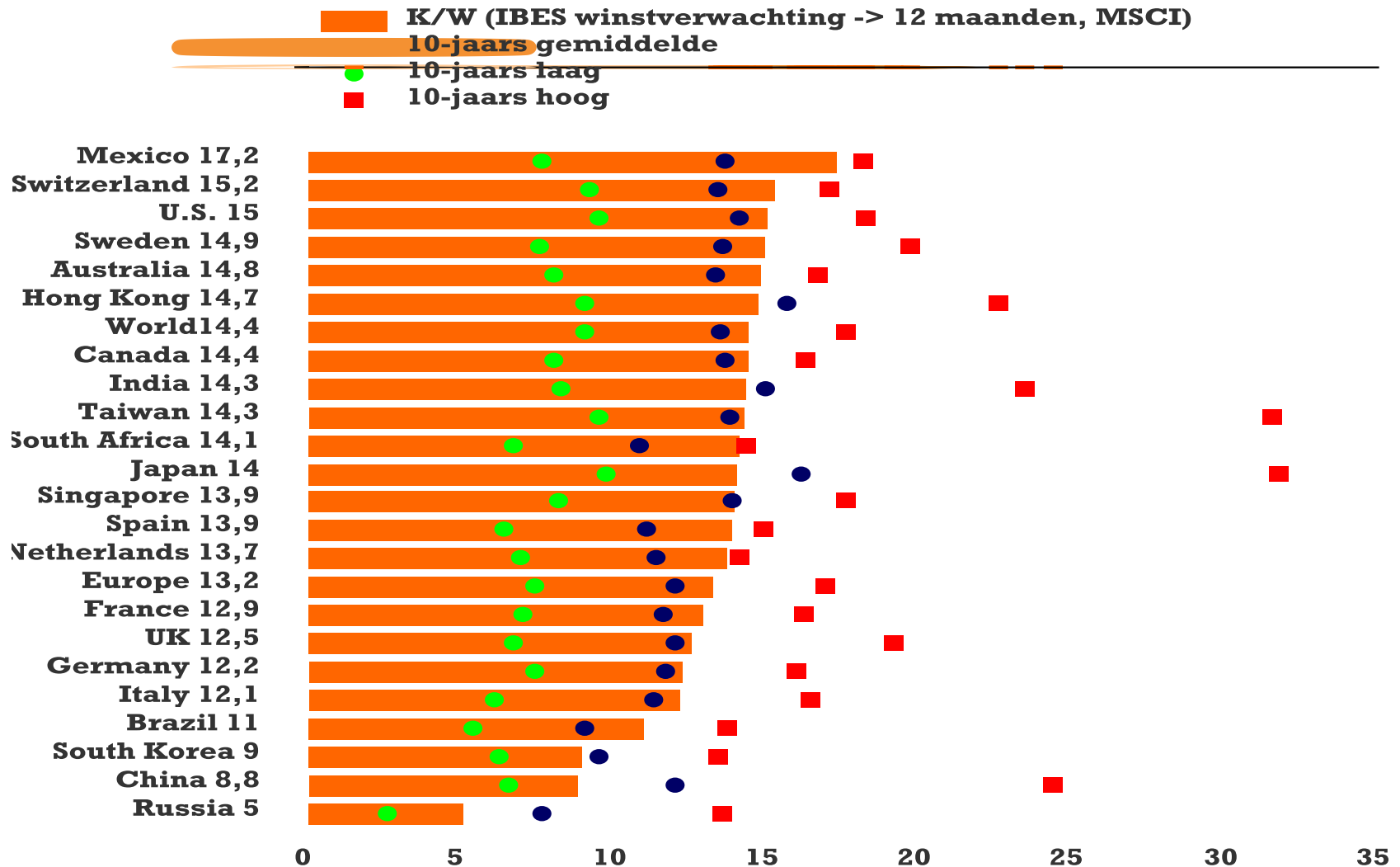
Grote verschillen in performance

Bron: MSCI, J.P. Morgan Asset Management

Actief beleggen loont

Grote verschillen in waardering per land/regio

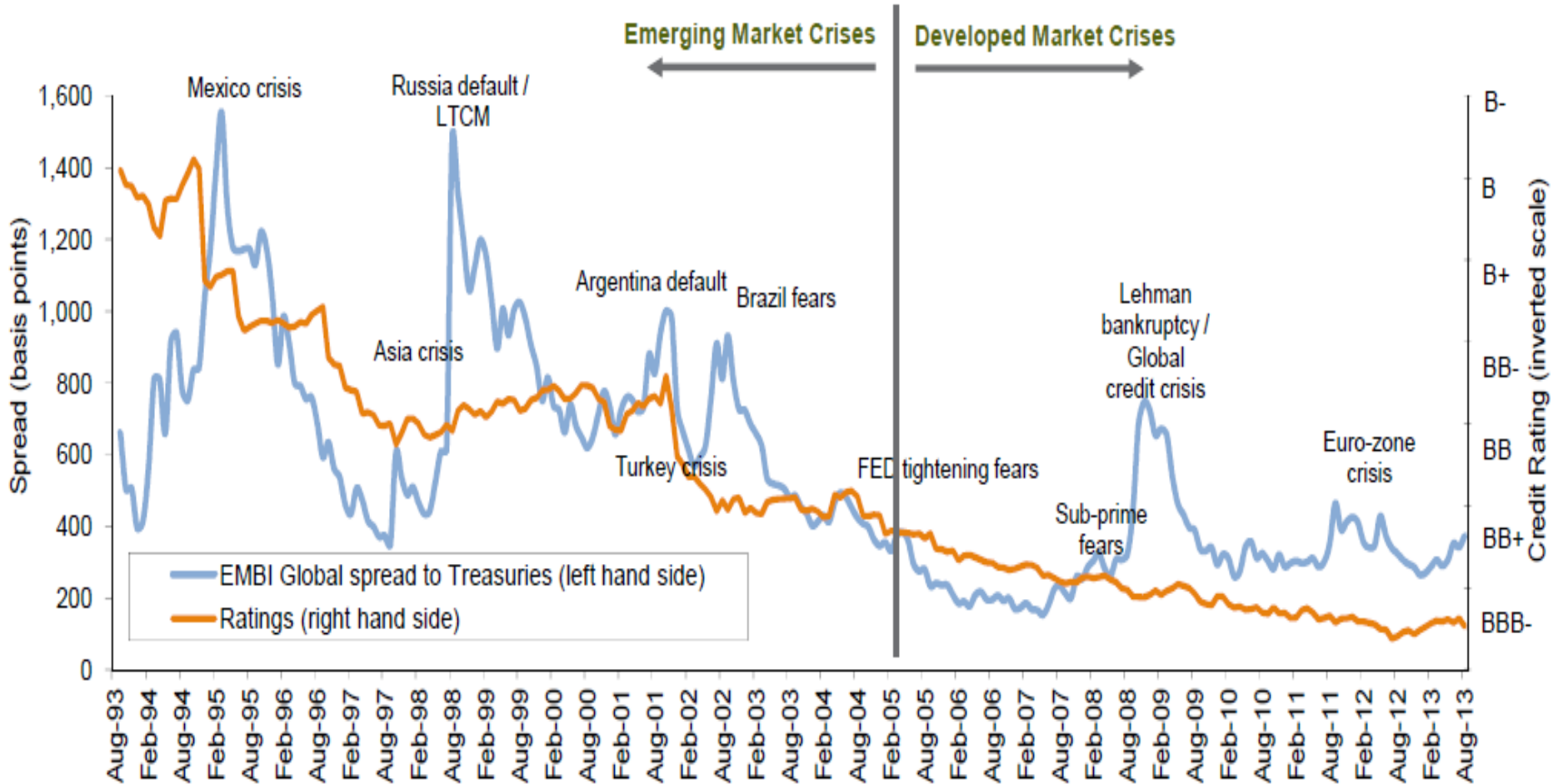

Bron: Thomson Reuters Datastream

Obligaties uit opkomende markten bieden een hoge rentevergoeding voor het risico

Risico-opslag op de rente en kredietwaardigheid

Bron: J.P. Morgan Asset Management

Wat doen we met opkomende markten in het beleggingsbeleid van de ING

Allocatie

Spreiding*

Aandelen

JPMorgan EM Opportunities Fund
 Goldman Sachs N-11 Equity Fund
 Robeco EM Conservative Equity Fund

Obligaties

ING EMD Opportunities Fund
 (belegt in staatsobligaties,
 bedrijfsobligaties uit opkomende
 landen in lokale valuta en USD)

Disclaimer

- Deze presentatie van ING Bank N.V. is uitsluitend bedoeld om u informatie te geven over de visie van het ING Investment Office op de financiële markten. Deze presentatie is geen beleggingsaanbeveling, geen beleggingsadvies noch een aanbieding of uitnodiging tot koop of verkoop van enig financieel instrument. ING Bank N.V. betreft haar informatie van betrouwbaar geachte bronnen en heeft alle mogelijke zorg betracht om er voor te zorgen dat ten tijde van deze presentatie de informatie waarop zij haar visie in deze presentatie heeft gebaseerd niet onjuist of misleidend is. ING Bank N.V. geeft geen garantie dat de door haar gebruikte informatie accuraat of compleet is. De informatie in deze presentatie kan gewijzigd worden zonder enige vorm van aankondiging. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze presentatie.
- Beleggen brengt risico's met zich mee, u kunt uw inleg verliezen. De waarde van uw beleggingen is mede afhankelijk van de ontwikkelingen op de financiële markten. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Loop geen onnodige financiële risico's. Lees de beschikbaar gestelde informatie over het aangeboden beleggingsproduct.
- ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V.